

RAN-2301000701030002

M.A. External (Part 1) Examination March - 2026 Sociology In India

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) દરેક પ્રશ્નનાં જવાબ આપો. Attempt all questions. (3) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે. (4) Marks for each questions are indicated on the right side.	Seat No.: Student's Signature
--	---

- પ્ર-1.** ભારતમાં સમાજશાસ્ત્રના ઉદ્ભવ વિકાસમાં પેટ્રીક ગીડન્સનું પ્રદાન જણાવો. (20)
અથવા
ભારતમાં સામાજિક પરિવર્તનની પ્રક્રિયા પર, ખાસ કરીને પરંપરાગત અને આધુનિક જ્ઞાતિના સંદર્ભમાં, જી.એસ. ધુર્યેના વિચારોનું વિશ્લેષણ કરો.
- પ્ર-2.** જ્યોતિબા ફૂલે અને સાવિત્રીબાઈ ફૂલેએ કરેલા સ્ત્રી ઉત્થાનના કાર્યોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (20)
અથવા
અસ્પૃશ્યતા નાબૂદી અને નારી મુક્તિ માટે ગાંધીજીના વિચારોનું વર્ણન કરો.
- પ્ર-3.** એમ. એન. શ્રીનિવાસના ભારતીય સમાજના માળખાકીય કાર્યાત્મક વિશ્લેષણની ચર્ચા કરો. (20)
અથવા
ગ્રામીણ સમાજના વિકાસમાં બ્રિજરાજ ચૌહાણના પ્રદાનની ચર્ચા કરો.
- પ્ર-4.** સાંસ્કૃતિક પરિપ્રેક્ષ્ય એટલે શું? યોગેન્દ્રસિંઘના સામાજિક સ્તરીકરણના અભ્યાસ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો. (20)
અથવા
ડી.એન. ધનગરના સંદર્ભમાં ભારતમાં ખેડૂતોના આંદોલનની ઉભરતી વિશેષતાઓની ચર્ચા કરો.
- પ્ર-5.** ટૂંકનોંધ લખો. (10 + 10 = 20)
(અ) ટી.કે. ઓમેન અને ભારતીય શ્રમચળવળ
(બ) ઉપશ્રીત અભિગમ
અથવા
- પ્ર-5.** ટૂંકનોંધ લખો. (10 + 10 = 20)
(અ) અસ્પૃશ્યતા અંગે આઈ.પી. દેસાઈના વિચારો
(બ) મૂલ્યનો સિદ્ધાંત

ENGLISH VERSION

Que. 1. Explain the contribution of Patrick Giddens in the emergence and development of sociology in India. **(20)**

OR

Que. 1. Analyze the thoughts of G.S. Ghurye on the process of social change in India, especially with reference to traditional and modern caste.

Que. 2. Discuss in detail the work done by Jyotiba Phule and Savitri Bai Phule for the upliftment of women. **(20)**

OR

Que. 2. Describe Gandhiji's ideas for Abolition of untouchability and Women's emancipation.

Que. 3. Discuss the structural functional analysis of Indian society by M.N.Srinivas. **(20)**

OR

Que. 3. Discuss the contribution of Brijraj Chauhan in the development of rural society.

Que. 4. What is cultural perspective? Discuss in detail on study of social stratification by Yogendra singh. **(20)**

OR

Que. 4. Discuss the emerging features of the farmers' movement in India with reference to D.N. Dhanagar.

Que. 5. Write Short Notes. (10+10= 20)

- a. T.K. Oman and the Indian labor movement
- b. Subaltern approach

OR

Que. 5. Write Short Notes. (10+10= 20)

- a. I.P. Desai's thoughts on untouchability
- b. Theory of value